

Nominaties Schoolgebouw van het Jaar 2021

Als onderdeel van de Architectenweb Awards 2021 wordt in november van dit jaar de prijs voor Schoolgebouw van het Jaar uitgereikt. In deze categorie heeft de jury vier projecten genomineerd.

De onafhankelijke jury bestaat dit jaar uit architect Gijs Baks (Space Encounters), architect Suzanne Ellis (Brique Architecten), architect Ingrid van der Heijden (Civic Architects), architect Eline Strijkers (DoepelStrijkers), architect Frederik Vermeesch (Rijnbouwt) en ontwikkelaar Silvie Bruijning (Kondor Wessels Vastgoed).

De inzendingen voor de prijs van Schoolgebouw van het Jaar 2021 zijn alle beoordeeld op een aantal punten. Allereerst 'maatschappelijke relevantie' – in hoeverre biedt het project een antwoord op actuele maatschappelijke vraagstukken en hoe vertaalt zich dat in het concept van het gebouw? Ten tweede 'vakmanschap' – in hoeverre is het concept, dat aan de basis van het ontwerp staat, consequent en door de lagen heen

uitgewerkt en gematerialiseerd? Ten derde 'vernieuwing' – in hoeverre levert het project een bijdrage aan de ontwikkeling van het vakgebied, met bijvoorbeeld een nieuwe gebouwtypologie, de omgang met ruimtelijkheid, circulariteit, of rol van de architect?

De prijswinnaar is: Fontys Hogeschool, Campus Rachelsmolen Eindhoven, gebouw R10.

ECTOR HOOGSTAD ARCHITECTEN

Fontys Hogeschool, Campus Rachelsmolen Eindhoven, gebouw R10

Fontys R10: campusarchitectuur in optima forma

Het nieuwe R10-gebouw is connectief, flexibel en bijzonder duurzaam ontworpen. Het is daardoor een echt kennislandschap, een uitnodigende en inspirerende plek waar studenten, docenten en lokale bedrijven samenwerken aan kennisdeling en -ontwikkeling. De verdiepingen zijn volledig vrij indeelbaar en adaptief, door een driebeuks layout en royale, 4,5m hoge verdiepingen. Daardoor zijn ze geschikt voor snel veranderend onderwijs. De eerste bewoners – Fontys ICT, Pulsed en Fysiotherapie – gebruiken elk het flexibele gebouw op hun eigen manier, van traditionele instructieruimten tot grote open studielandschappen. De uitnodigende entree onder cascaderende overstekken ligt aan het hart van de campus en de diagonale multifunctionele 'boulevard' verbindt alle verdiepingen met elkaar en door een volledig transparante gevel met het groene hart van de campus. Als tegenhanger van het entree-overstek loopt het gebouw aan de westzijde terrasvormig op, daardoor heeft elke verdieping zijn eigen groene verbinding met de centrale buitenruimte. Duurzaamheid en circulariteit staan centraal in het ontwerp. De energiebehoefte is zeer laag, onder meer door de oriëntatieafhankelijk ontworpen gevels. Het materiaalgebruik is zo circulair mogelijk, zowel in de gevels als het interieur, met onder meer een biobased gevelafwerking en Dubokeur binnenbladen. Innovatief is het computergestuurde, klimaatadaptieve waterretentiedak, dat zorgt voor extra koeling en rendement-optimalisatie van de zonnepanelen.

www.ectorhoogstad.com.

MOKE ARCHITECTEN - DE WERELDBURGER

Het gebouw van basisschool de Wereldburger in Amsterdam komt opnieuw tot bloei. “De school uit 1965 koos niet voor nieuwbouw, maar voor hergebruik van het oude betonnen skelet, aangevuld met een geraamte van hout”, vertelt architect Gianni Cito. Hij ontwierp een circulair en bijna energieneutraal gebouw dat aanvoelt als een leer- en speelpaleis. De ruimtes in het nieuwe schoolgebouw zijn open en organisch. Elke ruimte kan zomaar gebruikt worden om te leren, te spelen of even te chillen. De centrale hal heeft letterlijke en figuurlijke speelruimte op de grote trappen, onder de trappen, ervoor en op de balustrades. “Elke leeftijdsgroep heeft een eigen opgang en elke leraar heeft de mogelijkheid om de leerlingen, individueel of in groepjes, aan het werk te zetten. In de klas, tussen de lokalen, bij de ramen of in de gangen.”

Niet alleen de oude schoolstructuur is hergebruikt, ook de nieuwe bouwmaterialen vinden hun oorsprong in andere gebouwen, zoals vloerdelen, trappen, plafonds, deurklinken en wastafels. Het schoolgebouw leeft en maakt de kinderen bewust van de herkomst van materialen. De nieuwe stalen buitengevel met verdiepingshoge ramen geven de school een lichte en robuuste uitstraling. Het interieur is vooral van hout: de tafels, stoelen, kasten, de keukens, alles is mee-ontworpen. De 150 zonnepanelen op het dak leveren bijna alle benodigde energie.

Het bestaande gebouw uit 1965 werd door de jaren heen sterk verwaarloosd. Zo werd een hoog hek om de school geplaatst. Dit maakte het gebied onvriendelijk en onveilig en kinderen waren letterlijk verstopt achter tralies. De hekken zijn in overleg met de gemeente Amsterdam verwijderd. Er is nu een brede stoep aangelegd waarbij het gebouw aansluit aan de openbare ruimte. De school wordt onderdeel van de wijk en sluit naadloos aan bij het openbare park.

www.mokearchitecten.nl

ATELIER PRO – BRITISH SCHOOL OF AMSTERDAM

The British School of Amsterdam koos ervoor om in een historische strafgevangenis in de buurt van het Vondelpark (Schinkelbuurt) te transformeren en haar drie verspreid liggende scholen (Early years, Juniors en Seniors) samen met maatschappelijke voorzieningen er in onder te brengen. Atelier PRO won de opdracht, samen met Van Hoogevest Architecten en Buro Sant en Co om 'de functie van het gebouw waar iedereen uit wil om te draaien naar een school waar iedereen wil blijven'.

Inmiddels is het stoere baksteengebouw opgeleverd en is naast de 6.762m² renovatie van het gemeentelijk monument 7.361m² nieuwbouw op een harmonische wijze toegevoegd. De architectonische opgave was een uitdaging. Het gesloten en introverte karakter van de gevangenis moest worden verenigd met de op de wereld gerichte geest van het onderwijs. De logistiek en routing binnen de oude gevangenis werd gebruikt als basis en daaraan werden de nieuwe programma onderdelen geplakt. Elke bouwdeel of vleugel van de gevangenis is een eigen school. De centrale hal is het ontmoetingspunt voor iedereen, de hallen in de vleugels voor de verschillende scholen. Voor de bestaande bouwdeelen creëerden we parallel daaraan een nieuw bouwdeel met alle onderwijsruimten. De cellen werden zo voorportalen of tussenruimten tussen de verkeersruimte en onderwijsruimten. Het onderwijslandschap voor de verschillende scholen werd gezoneerd in plekken met rust en concentratie, plekken met samenwerken in ontspannen sfeer en plekken om te ontmoeten.

www.atelierpro.nl

NIEUWE ARCHITECTEN

Vernieuwing Koning Willem I College Onderwijsboulevard 3 in 's-Hertogenbosch

Fotografie: Stijn Poelstra

Nieuwe Architecten kreeg de opdracht om het bestaande complex van 22.000m² met technisch onderwijs van het Koning Willem I College aan de Onderwijsboulevard in 's-Hertogenbosch zichtbaar te maken. Daarbij moest het een gebouw worden wat als duurzaam voorbeeld dient voor de studenten, de nieuwe generatie technische vakmensen. Het Entreegebouw is het nieuwe visitekaartje en vertaling van deze wens geworden. Het toont de mogelijkheden van hout als 'cutting-edge' constructiemateriaal in een bijzondere hoofddragconstructie voor zowel een prettig en gezond gebouw als een sterk en duurzaam

karakter naar de stad. Het laat de mogelijkheden zien van circulair materiaalgebruik, hoge flexibiliteit, aanpasbaar in de toekomst, een gebouw om in te leren en een gebouw om van te leren.

Het gebouw is ontstaan vanuit de wens voor een flexibel gebouw, wat jaarlijks aangepast kan worden aan de wensen voor het geven van het beste onderwijs. Een vrij indeelbaar gebouw met hoge modulariteit ontworpen op waarde van materiaal en het vasthouden hiervan in de levensduur van het gebouw. Een leesbaar gebouw met zichtbare installaties, techniek en verbindingen van materialen. Nieuwbouw die verbindt en nieuwe functionaliteit aan het bestaande complex toevoegt. Een gebouw met plezier ontworpen om met plezier in te leren en verder te ontwikkelen.

www.nieuwearchitecten.nl ◀